

GEORG SLATKONIA
PRÆPOS 2. dus. i. C. & M. SCL.
AR. DIAK FACT. PRÆPOS.
A° 1513. RESSIG. A° 1519
OBYT. VIENNAE. A° 1522.
EPPUS

Jurij Slatkonja

1456–1522

Pogled na novomeško stolnico s kapiteljskega vrta. Slikovit neogotski zvonik dominira nad mestom.
Foto: arhiv škofije Novo mesto

Uvodna misel

Letos mineva 500 let od smrti Jurija Slatkonje, duhovnika, ljubljanskega in novomeškega prošta ter dunajskega škofa. V svojem času je veljal za človeka velikega formata. Rodil se je 21. marca 1456 v Ljubljani, umrl pa 26. aprila 1522 na Dunaju. Pokopan je v dunajski stolnici. Po študiju filozofije je postal duhovnik in v času cesarja Maksimilijana I., s katerim so ga družile prijateljske vezi, tudi kapelnik na dvoru. Velja za soustanovitelja zbora Dunajski dečki, ki še vedno deluje in je znan po vsem svetu.

Leta 1500 je postal 2. prošt Kolegiatnega kapitlja v Novem mestu, že prej prošt ljubljanskega stolnega kapitlja. Leta 1513 ga je cesar Maksimilijan imenoval za dunajskega škofa. Njegovo delo je na Dunaju in tudi v Sloveniji pustilo trajne sledi. Konservatorij za glasbo Jurij Slatkonja, ki ga je leta 2007 v okviru Baragovega zavoda ustanovila novomeška škofija, nadaljuje njegovo delo na glasbenem področju.

Odbor, ki sta ga za obhajanje Slatkonjeve obletnice ustanovila Stolni kapitelj Ljubljana in Stolni kapitelj Novo mesto, pripravlja brošuro, posvečeno Juriju Slatkonji, romanje na njegov grob na Dunaju in osrednjo slovesnost v Novem mestu. Romanje bo od 25. do 27. aprila vodil novomeški škof in predsednik SŠK dr. Andrej Saje, slovesno somaševanje pa 8. maja v novomeški stolnici ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore. Slovenska

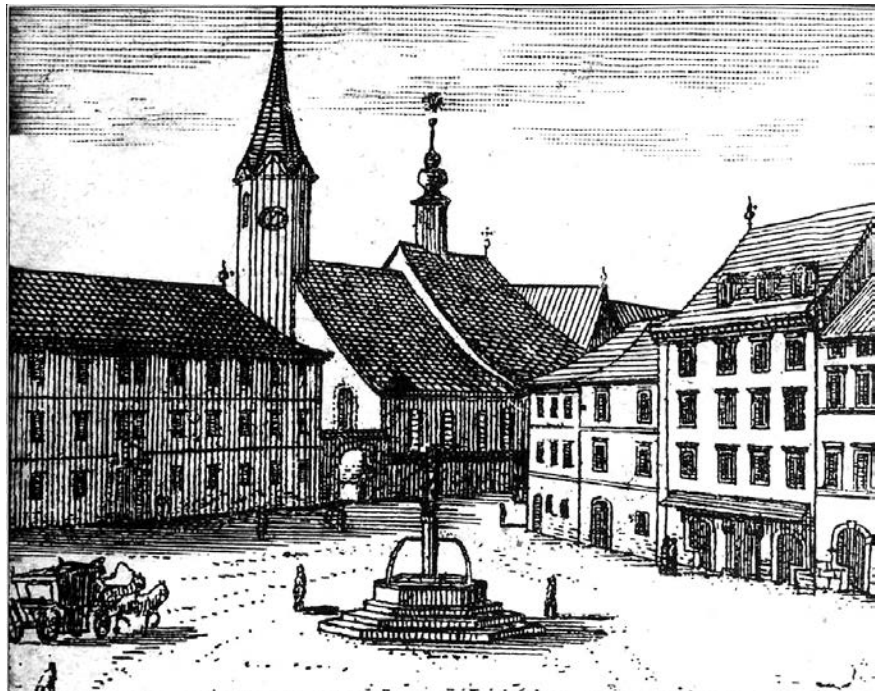

dr. Janez Gril
voditelj pripravljalnega odbora

matica bo 15. septembra v Ljubljani organizirala mednarodni simpozij o življenju in delu Jurija Slatkonje, na katerem bodo sodelovali tudi cerkveni predstavniki.

Danes mnogi želimo, da bi Slovenija utrdila svoje mesto v Evropi in svojo zasidranost v krščansko kulturo. Eden velikih mož, na katerega smo lahko ponosni, je bil v času prehoda iz srednjega v novi vek tudi Kranjec Jurij Slatkonja. *Škof v času stisk* je o njem zapisal sedanji dunajski nadškof in kardinal Christoph Schoenborn.

Zahvaljujem se dr. Lilijani Žnidaršič Golec, ki je posebej za to brošuro pripravila kratko predstavitev Slatkonje, prof. dr. Antonu Štruklju, ki me je opozoril na članek kardinala Schoenborna v reviji *Communio* in dovolil delni ponatis, ter diakonu Janezu Meglenu, ki je poskrbel za izbor slik. Hvala tudi članom pripravljalnega odbora za pomoč in spodbudo. Stolnima kapitljema v Ljubljani in Novem mestu pa iskrene čestitke!

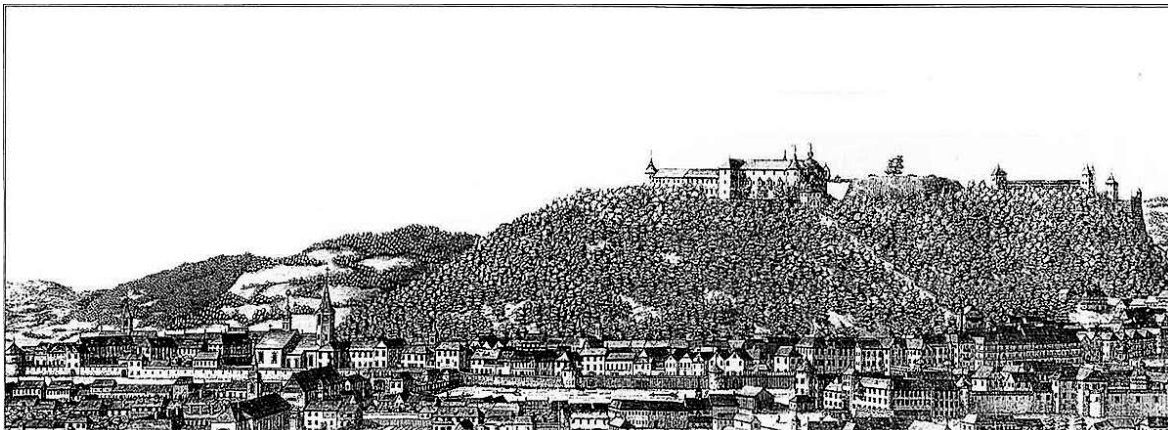

Valvasorjev bakrorez Ljubljane izpred rotovža s pogledom na staro gotsko stolnico svetega Nikolaja.

Vir: splet (Wikipedia)

Iz kamna izklesan grb novomeškega prošta Jurija Slatkonje, ki je ta položaj v Novem mestu zasedal od leta 1499 do smrti leta 1522. Foto: Marko Pršina

Ljubljana v Valvasorjevem času, nad katero se pne grad. Mesto je bilo v celoti zavarovano z obzidjem, ki je v predelu Novega trga segalo tudi čez Ljubljanicu. Vir: splet (Wikimedia)

Valvasorjeva veduta Novega mesta, poimenovanega »Rudolfswerth« po ustanovitelju vojvodi Rudolfu IV. Habsburškem, ki mu je leta 1365 s posebno listino zagotovil mestne pravice. Vir: splet (Wikipedia)

dr. Lilijana
Žnidaršič Golec

Kranjec Jurij Slatkonja

Prvi rezidencialni škof na Dunaju in začetnik znamenitega zbora dunajskih »pojočih dečkov«

Jurij Slatkonja, po rodu iz Ljubljane ali (širše) okolice, spada med markantnejše srednjeevropske osebnosti svojega časa. To je bil čas prehoda iz srednjega v novi vek, čas, v katerem je cvetela kultura renesančnega humanizma. Slatkonjevi odločitvi, da še za življenja poskrbi za svoj nagrobnik v stolnici sv. Štefana na Dunaju, se moramo zahvaliti za podatek o njegovem krajevnem izvoru, pa tudi za datum rojstva, saj matičnih knjig takrat še niso pisali. Na podlagi navedbe v nagrobnem napisu, da je bil pokojnik ob smrti 26. aprila 1522 star 66 let, en mesec in pet dni, lahko izračunamo, da se je rodil 21. marca 1456. Z zgodovinskimi viri »prve roke« lahko podpremo tudi naše védenje o Slatkonjevem šolanju, natančneje o njegovem študiju na univerzi na Dunaju. Na artistično (filozofsko) fakulteto dunajske univerze, kjer je študiralo precejšnje število mladeničev s slovenskega ozemlja, se je devetnajstletni Jurij vpisal spomladi leta 1475. Čez slabi dve leti, 17. januarja 1477, je prvo stopnjo študija sklenil s pridobitvijo akademskega naslova »bakalaver svobodnih umetnosti«. Do sredine

devetdesetih let 15. stoletja je nato njegovo življenje, kar zadeva znane podatke, zavito v temo. Kljub temu lahko domnevamo, da je nadaljeval študij na dunajski ali kateri drugi evropski univerzi oziroma da se je odpravil na daljše študijsko potovanje, morda v Italijo, kjer si je širil znanje, izkušnje ter mrežo znancev in prijateljev. Sredstva za življenje mu je verjetno prinašalo mentorstvo mlajšim študentom, najbrž pa tudi opravljanje tajniške službe za tega ali onega veljaka. Glede na Slatkonjevo nadaljnjo kariero, ki je bila tesno povezana z Dunajem, sklepamo, da so imeli nanjo velik vpliv predvsem tisti možje iz slovenskih dežel, ki so delovali na dunajski univerzi in dvoru. Eden izmed njih je bil humanist Brikcij Preprost iz Celja, dekan dunajske artistske fakultete v času, ko je tu študiral Slatkonja. Drugi, Tomaž Prelokar, ki je prav tako prihajal iz Celja ali okolice, se je na Dunaju uveljavil kot zapupnik habsburškega vladarja Friderika III. in »prvi humanistični učitelj« njegovega sina Maksimilijana. Prav pod Maksimilijanom I., ki je vladarsko žezlo prevzel po očetovi smrti leta 1493, se je začel Slatkonjev hitri karierni vzpon.

Panoramski pogled na Dunaj po obnovi mestnega obzidja leta 1548. V sredini vidimo stolnico svetega Štefana in za njo srednjeveški kompleks Hofburga. Vir: splet (Wikipedia)

Čeprav ni znano, kdaj in kje je Slatkonja prejel redove posvečenja in postal duhovnik, ostaja dejstvo, da se je njegova kariera glasbenika na Maksimilijanovem dvoru prepletala z napredovanjem v cerkveni hierarhiji. Leta 1495 je v virih prvič izpričan kot dvorni kaplan in kantor na Dunaju ter kanonik stolnega kapitlja v Ljubljani. Služba kantora, tj. pevca, in zapovrh pri vladarju, ki je bil sam podkovan v glasbi, kaže, da je Slatkonja pel »nedvomno dobro, lepo in natančno«. Da je kralj Maksimilijan v njem videl tudi osebo primernih organizacijskih sposobnosti, ki bo uresničila njegovo srčno željo po lastni glasbeni kapeli, potrjuje Maksimilijanovo posredovanje v Slatkonjevo korist pri ljubljanskem kapitlju. Obe tavnemu kantorju, s katerim je imel velike načrte, je bilo treba zagotoviti ustrezne dohodke, kantorjeva plača je bila premajhna. Ustanovitev dvorne kapele je Maksimilijan Slatkonji uradno zaupal z listinama 7. in 20. julija 1498, ko ga je imenoval tudi za »vodjo pevcev«. Člani kapele, ki so jo na začetku poleg Slatkonje sestavljali dva basista in šest »pevcev sopranistov«, naj bi peli po burgundskem zgledu, nad katerim se je Maksimilijan navdušil prek svoje prve žene Marije, vojvodinje Burgundske. Število članov dunajske dvorne kapele je raslo, povečevalo pa se je tudi število cerkvenih beneficijev, v glavnem na (širšem) Kranjskem, s katerimi je kralj in pozneje (od 1508) cesar Maksimilijan nagrajeval marljivega Slatkonjo. V manj kot letu dni po vzpostavitvi kapele se je Slatkonja povzpел na mesto stolnega prošta v Ljubljani in na mesto prošta kolegiatnega kapitlja v Novem mestu. Hkrati z ljubljansko proštijo mu je na Gorenjskem pripadla proštiji vtelešena župnija Radovljica, na Dolenjskem pa je kot naslednik prvega novomeškega prošta Jakoba pl. Auersperga prejel župnijo Šentrupert. V prvih dveh desetletjih 16. stoletja se kot župnije, v katerih je bil Slatkonja (formalni) župnik, navajajo še Dobrnič, Žužemberk, Stari trg pri Ložu in Moravče. Nekaj časa je bil v njegovih rokah tudi beneficij pri oltarju sv. Jurija v ljubljanski stolnici. Preden je leta 1513 sedel na sedež sicer mlade in majhne škofije v habsburški prestolnici Dunaju, pa je že zasedal mesto škofa, in sicer v škofiji

Današnja romanska in predvsem gotška stavba stolnice svetega Štefana z večbarvno streho krasí Stephansplatz v mestnem središču. Njeno zidavo so začeli pripravljati po naročilu vojvode Rudolfa IV. (1339-1365). Svetišče stoji na ruševinah dveh prejšnjih cerkva. V mogočnem zvoniku je več zvonov, največji tehta več kot 20 ton in je ulit iz 300 topov turške vojske, ki je mesto oblegala leta 1683.

Vir: splet

Pičen (Pićan) v današnji hrvaški Istri. Pomenljivo je, da je Slatkonji ob kanonični potrditvi za dunajskega škofa papež Leon X. dovolil obdržati moravško župnijo, ljubljanski beneficij sv. Jurija in obe proštiji, ljubljansko in novomeško. V dunajski glasbeni kapeli je Slatkonja v tem obdobju napredoval od kapelnika (1501) do višjega ali glavnega kapelnika (1513). Če je do imenovanja za dunajskega škofa kot vodja kapele skupaj z varovanci spremljal vladarja na državniških poteh po Svetem rimskem cesarstvu, se je po tem imenovanju ustalil v novi cesarski prestolnici.

Handwritten musical score for Soprano and Bass parts of "Ego vos elegi" by Jurij Slatkonja. The score is written in mensural notation on a four-line staff. The Soprano part begins with the title "RESIDVVM" and the lyrics "centuplum accipie tis et vitam eter nam possi de bi tis". It includes a section labeled "ALIA" with the lyrics "Ego vos elegi" and a "COMMUNIO" section with the lyrics "De munda vta tis et fructus afe ra tis et fructus vester ma neat mane at". The Bass part also begins with "RESIDVVM" and has the lyrics "me centuplum accipie tis et vitam eter nam possi de bitis". It includes an "ALIA COMMUNIO" section with the lyrics "De munda vta tis et fructus afera tis et fructus vester ma neat". The name "GEORG Slatkonja EPS VIENENSIS" is written in the left margin.

Handwritten musical score for Alto and Tenor parts of "Ego vos elegi" by Jurij Slatkonja. The Alto part begins with the title "RESIDVVM" and the lyrics "centuplum accipie tis et vitam eter nam". It includes an "ALIA COMMUNIO" section with the lyrics "De munda vta tis et fructus afera tis et fructus vester ma neat". The Tenor part also begins with "RESIDVVM" and has the lyrics "me centuplum accipie tis et vitam eter nam possi de bi tis". It includes an "ALIA COMMUNIO" section with the lyrics "De munda vta tis et fructus afera tis et fructus vester ma neat".

Jurij Slatkonja, skladba Ego vos elegi, rokopis Leonharda Pamingerja, Državna knjižnica Berlin, Ms. Mus. 40024, iz okoli leta 1530.

Na Dunaju so Slatkonjo čakali prijetni in neprijetni dogodki, med slednjimi nemiri v mestu po Maksimilijanovi smrti na pragu leta 1519 in začetki protestantizma, katerega vidni izraz je bila pridiga gorečega protestanta Pavla Speratusa pri sv. Štefanu 6. januarja 1522. Kljub hitremu širjenju »nove vere« je Slatkonja manj kot štiri mesece po tej odmevni pridigi umrl kot trden katoličan. O njegovi katoliško-marijanski pobožnosti priča med drugim njegova ustanova za večerno petje antifone »Salve Regina« v dunajski stolnici. Čeprav je velik del življenja preživel na Dunaju, je Slatkonja ves čas ohranjal tesne stike z rojstno deželo. Vež med njegovima prvo in zadnjo svetno domovino lepo zrcali neobrzdani in neosedlan zlat konj, ki je krasil Slatkonjev dunajski škofovski grb in je od leta 2006 v grbu novo ustanovljene škofije Novo mesto. Njegovo ime danes nosi Konservatorij za glasbo, ki deluje v okviru novomeškega Zavoda Friderik Irenej Baraga, po njem pa se imenuje tudi nagrada za novo liturgično glasbo, ki jo od leta 2000 podeljuje Dunajska nadškofija.

Zbor dunajskih dečkov (nemško Wiener Sängerknaben). Njihov predhodnik je bil zbor kapelskih dečkov, katerega ustanovni oče je bil Jurij Slatkonja. V znamenitem zboru pojejo dečki, stari od 11 do 14 let. Danes delujejo štirje zbori, ki redno gostujejo po svetu. Leta 1920 so prvič dobili enotne uniforme mornarčkov, kot jih vidimo na sliki. Danes dečki živijo v internatih, skupaj se šolajo in pridobivajo glasbeno izobrazbo.

Vir: splet

Jurij Slatkonja, škof v času stisk

Članek Georg von Slatkona, Bischof in bedrängter Zeit, je bil v originalu objavljen v Božjo voljo spolnjevati, Jubilejni zbornik ob 75-letnici Alojzija Šuštarja, ljubljanskega nadškofa in metropolita, SŠK Ljubljana in MD Celje, 1995, 317–324, slovenski prevod Jurij pl. Slatkonja škof v času stisk pa v Communio 9 (1999), 63–70, prevajalec dr. Zmaga Kumer. Objavljeni članek je nekoliko skrajšan, mednaslovi so redakcijski.

kardinal Christoph
von Schönborn

LIK NA NAGROBNI PLOŠČI

Ta lik v naravni velikosti predstavlja Jurija Slatkonjo, prvega škofa dunajske škofije, ustanovljene leta 1469. Način njegove upodobitve pa nas – prej kakor vsakršno drugo obvestilo – seznanja z napetostmi med vero in humanizmom v obdobju med gotiko in renesanso, med svetno oblastjo in cerkveno zahtevo in med podiračimi viharji reformacije. Njegovo življenje in njegova »kariera« – če naj jo tako imenujemo – sta bila nenavadna in težka, vendar sta pustila trajne sledove v zgodovini dunajske škofije in v kulturnem življenju mesta.

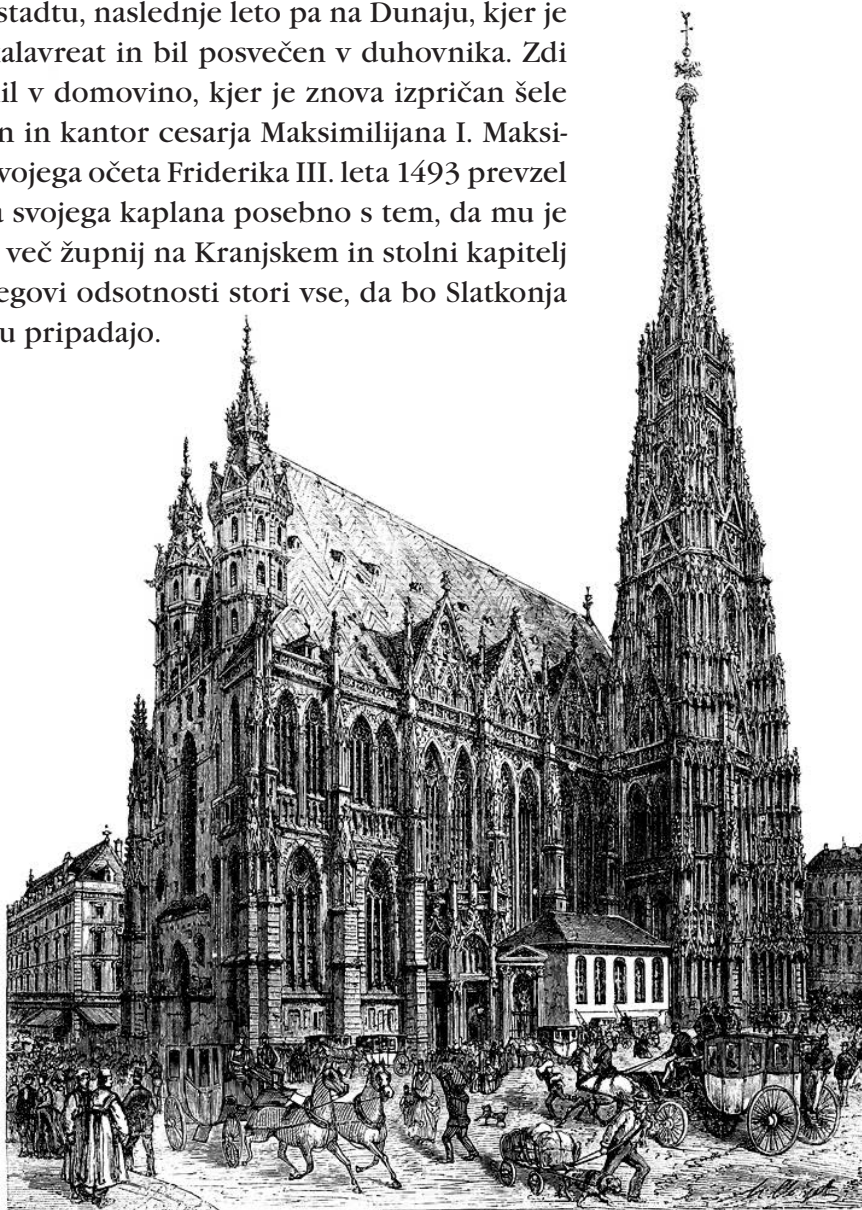
Portrertna risba dunajskega škofa, narejena pa vzoru nagrobnega kamna, izžareva utrujenost po velikih naporih, ki jih je bil Slatkonja deležen kot prvi rezidencialni dunajski škof. Mlada in majhna škofija je v viharjih časa zahtevala celotno osebo. Vir: spleť

ŽIVLJENJSKA POT

Jurij Slatkonja (grško »Chrysippus«, »Zlati konj«) je bil rojen v Ljubljani 21. marca 1456. Tu je začel tudi svoj študij in ga nadaljeval leta 1474 v Ingolstadt, naslednje leto pa na Dunaju, kjer je leta 1477 pridobil bakalavreat in bil posvečen v duhovnika. Zdi se, da se je potem vrnil v domovino, kjer je znova izpričan šele 1495 kot dvorni kaplan in kantor cesarja Maksimilijana I. Maksimilijan, ki je po smrti svojega očeta Friderika III. leta 1493 prevzel vladarstvo, je skrbel za svojega kaplana posebno s tem, da mu je preskrbel dohodke od več župnij na Kranjskem in stolni kapitelj opozoril, naj tudi v njegovi odsotnosti stori vse, da bo Slatkonja dobival dohodke, ki mu pripadajo.

Dunajska stolnica je posvečena sv. Štefanu in je obrnjena proti vzhodu. Zgrajena je iz apnenca, dolga je 107 metrov, široka 40 metrov in na najvišjem delu zvonika sega 136 m visoko. Požar leta 1945 je močno poškodoval predvsem ostrešje, ki je sedaj v celoti jekleno. Michael Kauffmann je leta 1960 dokončal velike orgle s 125 registri in 4 manuali, ki so jih poplačali s pomočjo dobrotnikov.

Vir: splet

VRHOVNI KAPELNIK NA DUNAJU

Leta 1498 je Maksimilijan sklenil »na Dunaju ustanoviti glasbeno kapelo« in imenoval Slatkonja za njenega pevskega mojstra, leta 1500 za kapelnika in 1513 za »vrhovnega kapelnika«. V nasprotju z dotedanjo navado so bili zdaj še laiki poklicani v glasbeno kapelo, ki naj bi odslej lepšala tudi svetne slavnosti. S tem je bil dan temelj za cvetoče dunajsko glasbeno življenje.

PRVI DUNAJSKI ŠKOF

1. marca 1513 je cesar Maksimilijan I. predlagal svojega dvornega kanonika Slatkonjo – ki je medtem postal tudi stolni kanonik in ljubljanski prošt – za prvega rezidencialnega škofa na Dunaju. Predlog je 12. avgusta potrdil papež Leon X. s posebno bulo. Škofovsko posvečenje je bilo na cesarjevo željo povezano s slovesnostjo ob prenosu Friderikovega trupla iz Linza na Dunaj in z ureditvijo sijajnega Friderikovega groba.

Nad nagrobnikom v kapeli v severni stranski ladji stolnice sv. Štefana sta upodobljena dva grba. Levo je grb nadškofije, desno pa škofovski grb Jurija Slatkonje. V zgornjem delu ga zaznamuje križ, spodaj pa del dunajskega grba, polovica kranjskega orla in zlati konj, ki izhaja iz njegovega priimka (Slatkonja = zlati konj).

Vir: splet

CESARJEVO NAROČILO

»Kot smo nekdam najvisokostnejšemu knezu, gospodu Frideriku, rimskemu cesarju, našemu ljubemu gospodu in očetu ... pogreb precej let, spričo umetniškega dela ... poslavljati pustili ..., tako naj tudi častivredni, naš ljubi pobožni Jurij, naš kapelnik, ki smo mu našo škofijo in stolnico na Dunaju izročili, svoje škofovsko posvečenje ob taistem času po redu duhovnosti sprejme in prevzame ...« piše Maksimilijan 6. oktobra 1513.

Cesar Maksimilijan I. je bil nemški kralj in leta 1508 izvoljen za cesarja Svetega rimskega cesarstva. To službo je opravljal do smrti leta 1519. Kot edini dedič Habsburžanov, sin cesarja Friderika III. in Leonore – Helene Portugalske, je po očetovi smrti postal tudi vojvoda Štajerske, Koroške in Kranjske, torej naših slovenskih dežel.

Vir: splet

PRESTOLNICA

Prvi veliki in politični dogodek pred vlado škofa Slatkonja je bila dvojna poroka cesarjevih vnukov Ferdinanda in Marije z Jageloncema Ano in Ludvikom. S tem je bil utemeljen poznejši sijaj Dunaja kot prestolnice podonavskega kraljestva.

PREIZKUŠNJE

Ko je Maksimilijan 12. marca 1519 v Welsu umrl, je po njegovi poslednji volji prevzela oblast deželno knežja vlada, ki sta ji pripadala tudi škof Jurij Slatkonja in prošt iz Klosterneuburga Hausmannstatter. Že zelo hitro je nastala opozicija, ki so ji pripadali stanovi in odbor meščanov pod vodstvom dr. Martina Siebenburgerja. Vlada se je morala umakniti v Dunajsko Novo mesto, uporniki pa so plenili po deželi (tako npr. niso prizanesli niti zakladu relikvij v Klosterneuburgu). Uradniška mesta so bila na novo zasedena, kovani novi novci in težko orožje zaplenjeno.

Leta 1993 so v takrat še kolegialnem kapitlju v Novem mestu praznovali 500. obletnico ustanovitve kapitlja. Visoko obletnico so zaznamovali z repliko nagrobnika prvega rezidencialnega dunajskega škofa, ki so jo postavili v kripto kapiteljske cerkve, danes stolnice. Slika celotne replike nagrobnika je na hrbtni strani knjižice.

Foto: arhiv škofije Novo mesto

V sklopu 500-letnice kapitlja so izvedli v cerkvi in proštijiški stavbi obsežna obnovitvena dela pod vodstvom prošta Jožefa Lapa. Bogato zgodovino in simbol drugega novomeškega prošta Slatkonje so spretno upodobili na kljukah novih steklenih vrat v proštiji in cerkvi.

Foto: Marko Pršina

Najnovejša upodobitev s spominsko ploščo je na Ciril-Methodovem trgu v Ljubljani, kjer lahko mimoidoči vidijo silhueto enega najbolj znanih ljubljanskih proštov.

Foto: Janez Meglen

REFORMACIJA

Nova grožnja miru se je kazala z napetostmi med katoličani in reformatorji. Papež je sicer z bulo leta 1520 obsodil Luthra, toda cesar je mogel šele naslednje leto izsiliti njeno objavo. Istega leta pa je izšla tudi že 2. izdaja spisa bivšega frančiškana in Luthrovega prijatelja Johanna Eberlina. Prav tako je leta 1521 začel pridigati Paul Speratus, doma s Švabskega, salzburški stolni pridigar, ki se je pridružil Luthru in se poročil. Na Dunaju je postal zelo priljubljen. Slatkonja, ki je prišel v stik s privrženci novega gibanja tako v lastnem stolnem kapitlju kakor tudi na univerzi, je Speratusu prepustil svojo prižnico v stolnici za 1. nedeljo po epifaniji, takrat 12. januarja 1522.

BOLEZEN IN SMRT

Tudi razburjenja in skrbi zadnjih let so bila kriva, da je Slatkonja, ki si je zaradi bolehnosti že leta 1519 prizadeval dobiti koadjutorja, 26. aprila 1522, nekaj mesecev po Speratusovi pridigi

v stolnici, umrl. Svoj nagrobnik v levi stranski ladji stolnice sv. Štefana je že leta 1520 sam naročil.

Istega leta je naročil pri slikarju Bernardu Strieglu podobo Marijine smrti in se dal na njej portretirati s svojim krstnim zavetnikom.

BREMENA

Kaj se je dogajalo v notranjosti Slatkonje, kakšna bremena je moral prenašati, o tem kronika ne poroča. Govori pa nam njegov obraz na nagrobniku. Obrnjen je k sijajnemu nagrobniku cesarja Friderika, po resnobi in skrbi pa podoben pretresljivim portretom na prižnici stolnice. Pač mora tudi zanj, ki je bil nepričakovano vržen v okrutnost nastajajoče verske zmede, veljati beseda Reinbolda Schneideria: »Kakšno pojmovanje Cerkve, da ima prostor za take bolečine, takšne drže!«

Reliefna plošča prošta Germanika grofa Thurn-Valsassina. Angela podpirata napis in vsak svoj grb, na levi grb kolegiatnega kapitlja iz 17. stoletja in na desni grb prošta Germanika. Med njima se pne dvoglavi avstrijski orel. Foto: Marko Pršina

JURIJ SLATKONJA 1456–1522

Uredil: Janez Gril

Pripravljalni odbor:
dr. Jože Plut, Vinko Vegelj,
dr. Silvester Fabijan
in dr. Janez Gril

Avtorji besedil: kardinal
Christoph Schönborn,
dr. Lilijana Žnidaršič Golec,
dr. Janez Gril in Janez Meglen

Slika na naslovnici:
Jurij Slatkonja, portetna slika,
razstavljena v galeriji proštov
na hodniku škofije Novo mesto.
Foto: Marko Pršina

Fotografije: Marko Pršina,
Janez Meglen, arhiv Škofije
Novo mesto in splet

Jezikovni pregled:
Marija Bratina

Izdala in založila: Stolni
kapitelj Novo mesto in Stolni
kapitelj Ljubljana

Odgovarja: dr. Janez Gril

Natis: Tiskano v Sloveniji

Naklada: 1000 izvodov

Novo mesto, 2022

